

Beleidsvisie museum 't Oude Slot 2024 – 2026

Inleiding

Stichting Museum 't Oude Slot is sinds 1994 verantwoordelijk voor beheer en exploitatie van het sinds de jaren zestig bestaande gemeentelijke museum in Veldhoven. In de afgelopen vijf jaar is er veel bereikt:

- Het museum werd ingeschreven in het Nederlands Museumregister (2020)
- De langdurige bruikleen van de collectie Maas-Rooijakkers ging grotendeels in eigendom over
- De volledige collectie werd digitaal toegankelijk in de cloud
- De collecties werden verplaatst van de zolders naar het publiektoegankelijke Collectiehuis
- Er zijn de nodige investeringen gedaan voor een doelmatiger gebruik van het gebouw
- De vrijwilligersorganisatie is uitgebreid en er zijn bedrijfsmatige verbeteringen doorgevoerd.
- Last but not least; het bestuur van de stichting transformeerde naar een Raad van Toezicht met een directeur-bestuurder, werkend met de Cultural Governance Code.

Hiermee is een fundament gelegd voor een verdere ontwikkeling naar een succesvol museum met een groter publieksbereik. Dit alles is gerealiseerd in jaren met lockdowns en beperkingen in verband met de Covid-19-pandemie en een energiecrisis (2023). Dit kunnen we nu achter ons laten voor een volgende fase: het verder uitbouwen van ons publieksbereik en het doorgroeien als professioneel museum. Dit beleidsstuk geeft hieraan richting voor de periode 2024 – 2026.

Visie

Museum 't Oude Slot wil een succesvol museum van regionale allure zijn en middels de bijzonder collecties, de fraaie ligging, de rijks onumentale boerderij en de ambiance, het publiek op een eigentijdse manier verleiden het museum te bezoeken.

Missie en uitvoering

Museum 't Oude Slot is dé pleisterplaats in Veldhoven voor erfgoed en cultuur.

Deze missie voeren we uit door:

- Publiek te verleiden tot bezoek door aantrekkelijke exposities aan te bieden en onze collecties te presenteren

- Een actieve en verbindende rol te vervullen binnen en tussen cultuur- en erfgoedorganisaties in Veldhoven en omgeving
- Educatieve en culturele belevenissen te organiseren

Beeldbepalend museum op het mooiste plekje van Veldhoven

Rijksmonument boerderij 't Oude Slot is belangrijk voor Veldhoven en verre Brabantse omgeving. De langgevelboerderij is uniek van vorm en daarmee - op zichzelf - het belangrijkste museale 'object'. Gevestigd op het 'mooiste plekje van Veldhoven', dat een goede indruk geeft van de ontwikkeling van Veldhoven: ooit een functionerende boerderij in een open landbouwgebied, nu al ruim 50 jaar een museum in een nog steeds groeiende woonwijk.

De gemeente Veldhoven zelf groeit inmiddels van nu 45.000 inwoners naar 60.000 in 2030 met een grote internationale populatie door de vestiging van ASML en toeleveringsbedrijven. Deze 'internationals' zijn nieuwsgierig naar cultuur en geschiedenis van hun nieuwe woon- en werkomgeving en daar speelt het museum nog onvoldoende op in.

- De vaste presentatie in het museum zal verder gaan aansluiten op de geschiedenis van het gebouw, de locatie en de gemeente Veldhoven zelf.
- De presentaties en activiteiten in het museum dienen meer en beter te richten op de beleving van 'internationals'. Van meertalige bijschriften tot ondertitelde audiovisuele presentaties en van anderstalige workshops tot locatie voor taalcurssussen.
- Het museum voorziet al in veel 'gevestigde' jaarlijkse culturele activiteiten zoals het Literair Café, Wedding Event, Open Atelierroute, CityFest etcetera. Die activiteiten in en om het museum kunnen worden uitgebreid met een kunst- of 'feel good' markt.
- De samenwerking met kunstenaarsplatforms zoals 'In den Witten Handschoen', Kunst in het Rond of het Nederlands Grafiekplatform kan worden ingezet voor workshops en andere bijeenkomsten.

Collecties met een link naar beeldcultuur en Veldhoven

Het museum is beeldbepalend vanwege de kerncollectie volks- en centsprenten. Deze vormen van populaire beeldcultuur uit heden en verleden zijn een bijzondere aanvulling op de collecties in andere musea in de regio en daarbuiten. Daarnaast bestaat onze collectie uit een grote verzameling gebruiksvoorwerpen uit het vroegere leven in de Kempen, het zogenaamde 'pre-industrieel intelligent design'. Onze collecties hebben een link met ofwel de beeldcultuur en/of de geschiedenis van Veldhoven en omgeving. Het merendeel van de collecties wordt bewaard in het Collectiehuis, een voor het publiek toegankelijk open depot.

Alle collecties zijn digitaal ontsluiten, voor publiek toegankelijk via de collectie database op de eigen website (www.museumoudeslot.nl), Brabants Erfgoed (www.brabantserfgoed.nl) en Kempencollectie (www.kempencollectie.nl). Kempencollectie is een samenwerkingsverband tussen enkele musea en erfgoedverenigingen in de Kempen. De informatie over de collecties wordt steeds verder aangevuld door samenwerking met en onderzoek van museumprofessionals.

- Het Collectiehuis zal aangevuld worden met een educatief programma voor diverse doelgroepen. Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal hiervoor in 2024 een stagiaire vanuit Erfgoed Brabant beschikbaar komen die dit gaat opzetten.
- Dia's van verloren gegane objecten bij de veilingbrand in de jaren '90 in Veldhoven, worden gescand en in de database geplaatst. Dit project wordt uitgevoerd door samenwerking met cultuur-historicus Gerard Rooijackers.
- In 2024 zal een nieuw collectieplan worden opgesteld voor de periode 2024 – 2028. De conservatoren Frank van Oortmerssen en Hans Sonneman en gast-conservator Peter Thoben zullen hier hun professionele inbreng in hebben. Verder zal ook Erfgoedhuis Veldhoven hierbij worden betrokken.

Spraakmakende wisselexposities

De wisselexposities worden ingericht in de Grote Schuur en vormen een aanvulling op de vaste presentatie, het Collectiehuis en de evenementen die in het museum plaatsvinden.

We zoeken hierbij naar een combinatie van kunst, (lokale) geschiedenis, beeldcultuur, in samenwerking met Erfgoedhuis Veldhoven en andere musea, zoals Eindhoven Museum. Objecten uit onze eigen collecties kunnen tijdens deze wisselexposities aanvullend worden ingezet.

- Voortaan richten we tweemaal per jaar een wisselexpositie in. In het verleden waren dat er drie of vier per jaar. Twee exposities blijkt in de praktijk voldoende en het bespaart tijd en kosten.
- Er dient een planning voor wisselexposities te zijn voor 2 tot 3 jaar vooruit. Zo kan er efficiënter te worden gewerkt en er is voldoende tijd voor het aanvragen van eventuele projectsubsidies.
- In overleg met de betrokken conservatoren dienen er criteria te worden opgesteld voor deze wisselexposities, rekening houdend met bovengenoemde combinaties zoals:
 - Lokaal en regionaal interessant maar ook voor breder publiek;
 - Duidelijke link met missie en de collectie (bedrijvigheid, ambachten, kunst);
 - Actuele ontwikkelingen (bijvoorbeeld archeologische vondsten of jubilea);
 - Toegankelijke, begrijpelijke en mogelijk 'verhalende' presentatie;
 - Kunstenaar(s) en instellingen waarmee wordt samengewerkt hebben een eigen actief netwerk en communicatie activiteiten.
- In de 'opkamer' boven de kelder, grenzend aan 'd'n Herd' en een deel van de eerste verdieping (toegankelijk via de stalen trap) zal een ruimte voor kleinere expo's worden gecreëerd.

Een prettig verblijf

Een museum als 't Oude Slot kan bezoekers een prettig verblijf bieden van ongeveer twee tot drie uur. Dit is in de praktijk genoeg en voorkomt dat 'museummoeheid' toeslaat. In het verleden was die verblijfsduur (veel) korter maar door de vaste presentaties in d'n Herd, het bakhuisje en het Collectiehuis is daar extra tijd aan toegevoegd. Het museumcafé (met een

beperkte horecaverunning), het terras en de in de zomermaanden opgezette tent, zorgen voor rust en een prettig verblijf.

Er kan nog beter gebruik gemaakt worden van de ruimte rondom het museum, ook buiten de gracht. Het museumpark zelf wordt verder ingericht voor beeldenexposities.

- Aan de buitenzijde van de gracht wordt een 'groene route' ontwikkeld. Bezoekers kunnen een wandeling maken met informatie over bomen en fauna. Zo zien zij het museumcomplex ook vanuit verschillende kanten.

Eigen inkomsten

Het museum is afhankelijk van een exploitatiesubsidie van de gemeente Veldhoven. Financieel zal het museum nooit geheel zelfstandig op eigen benen kunnen staan. Toch is het mogelijk om de eigen inkomsten te vergroten. In de museumwereld zijn inkomsten van ca 20% van de totale baten gebruikelijk. Wij zien kansen om de inkomsten aanzienlijk te vergroten en ook aan dat criterium te voldoen.

Momenteel beschikt het museum nauwelijks over een financiële reserve (ontstaan door de 'Corona- jaren', de energiecrisis in 2023 en de 10% korting op de exploitatiesubsidie vanaf 2022. Dat maakt het museum financieel kwetsbaar. De directeur-bestuurder is met de gemeente Veldhoven in gesprek over een duurzame oplossing.

- De eerste bron van inkomsten zijn betalende bezoekers, met entreekaarten of vanuit de landelijke museumkaart. Nu zijn dat er zo'n 2.500 maar, rekening houdend met de voorgenomen activiteiten in relatie tot de voorziene groei van de gemeente Veldhoven, zouden 5.000 bezoekers in 2025 haalbaar moeten zijn. Ter vergelijking: in 2017 1.428; 2018 2.198; 2019 3.196).
- De zolder in het hoofdgebouw is niet langer in gebruik als depotruimte. Deze ruimte is voortaan prima te gebruiken als kantoor- of verblijfsruimte en geschikt voor onderverhuur aan een bij de instelling passende partij. Dit zou € 7.200,- tot € 9.000,- per jaar kunnen opleveren.
- Het museumcafé heeft ongeveer 40 zitplaatsen. De Potstal is een facilitaire ruimte die met enkele kleine investeringen (professionele vaatwasser, afzuigkap en verwarming) geschikt zou kunnen worden gemaakt als cateringruimte. Hiermee zou de ruimte geschikt worden voor samenwerking met een lokale horecapartner, voor gebruik in avonden of weekenden. Dit kan extra inkomsten voor het museum opleveren.
- Ad-hoc bijdragen van bezoekers, zoals 'Tik een Knaak' via een digitale betaalmogelijkheid kunnen worden ingevoerd.
- Het opzetten van 'crowd-funding' voor duidelijk afgebakende projecten.
- Internationals (medewerkers van ASML) zijn geïnteresseerd in de culturele en historische geschiedenis van hun nieuwe woon- en/of werkplaats. In oktober starten we de voorbereidingen voor een pilotproject voor inloopmiddagen, speciaal voor internationals. ASML is in principe bereid om dit financieel te ondersteunen. Bij voldoende belangstelling kan dit project verder worden uitgebouwd en mogelijk een vaste bron van inkomsten voor het museum worden.
- Beter benutten van subsidiemogelijkheden. Het museum is sinds 2020 geregistreerd in het Nederlandse Museumregister. Een eerste projectbijdrage van € 25.000,- is al

ontvangen van het VSB-fonds (Collectiehuis), € 2.500,- van het Prins Bernhard Cultuur fonds (museumtafel) en € 998,- van Adviesregeling digitalisering MKB via Metropool Regio Eindhoven (digitalisering collecties). Het museum gaat vaker gebruik maken van de vele subsidiemogelijkheden die er bestaan voor de culturele- en museale sector, zoals ook bij het Mondriaan Fonds en andere nationale en provinciale fondsen.

- Het exploiteren van een bescheiden museumwinkel. Primair als service voor onze bezoekers, maar ook hier valt een marge te behalen.
- Inkomsten uit trouwerijen lopen de laatste jaren aanzienlijk terug. Van ruim 30 per jaar 10 jaar geleden naar hooguit 10 in 2024. Deze inkomstenderving kan deels worden opgevangen door andere bijeenkomsten zoals bijvoorbeeld kleinschalige afscheidsdiensten in samenwerking met een uitvaartondernemer.

Duidelijk communiceren

Het museum heeft in de afgelopen jaren hard gewerkt aan bekendheid en het oppoetsen van het eigen imago. Zo is er volop activiteit op social media (Facebook, Instagram en LinkedIn), worden er regelmatig redactionele bijdragen geplaatst in de lokale media en beschikt het museum over een moderne website. Deze laatste is in 2023 geheel vernieuwd door een gedeeltelijke sponsoring van Yooker Webdesign uit Hapert.

- De website zal verder worden gevuld en uitgebreid, onder meer met 'binnenkort in dit museum'; testimonials van vrijwilligers (en enthousiaste bezoekers) en persberichten over recente toevoegingen aan de collectie.
- Via de Lokaal Toeristische Adviesraad Veldhoven is bij de gemeente al langer de behoefte aangekaart voor een digitaal platform voor bedrijven en aanbod in deze sector. Nu VVV Veldhoven is opgeheven kan dit bij Regio Radar worden ondergebracht. Het museum steunt de inzet van LTA voor realisatie van dit plan.
- Het museum gaat zich aansluiten bij Visit Brabant vanaf 2024.

Vrijwillig maar niet vrijblijvend

Naast de twee betaalde krachten (beheerder 1,0 fte en directeur-bestuurder 0,8 fte) draait het museum op 35 vrijwilligers. Zij vormen het levend hart van de organisatie en zijn actief als publieksmedewerker (receptie, evenementen, rondleidingen), collectiemedewerker (registratie, beheer en behoud), onderhoud (tuin en gebouw) en voor communicatie en exposities. Momenteel beschikken we over een enthousiast en gemotiveerd team. Jaarlijks worden er bijeenkomsten gehouden en trainingen verzorgd. Toch blijft uitbreiding van het team noodzakelijk vanwege het natuurlijke verloop en de verdere uitbreiding van museum activiteiten.

- De werving zal gericht worden ingezet met functiebeschrijvingen (en dus de benodigde expertise) en aandacht voor inclusie (zoals 'internationals').
- Voor met name de werving van 'internationals' wordt samenwerking gezocht met Holland Expat Centre South.
- Op de website zullen vacatures met functiebeschrijvingen worden geplaatst, naast ervaringen (testimonials) van vrijwilligers
- Scholingsbehoefte (in- en extern) zal beter in kaart worden gebracht, waarbij het bestaande cursusaanbod van bijvoorbeeld Erfgoed Brabant kan worden ingezet.

- Met de drie culturele instellingen in Veldhoven wordt de idee van ‘de Veldhovense Cultuurvrijwilliger’ verder uitgewerkt om de vrijwilligers binnen de instellingen meer bij elkaar te betrekken en het vrijwilligerswerk nog aantrekkelijker te maken.
- Het informatieboekje voor vrijwilligers zal worden geactualiseerd.

Een mooi bedrijf

Museum 't Oude Slot is als museum natuurlijk ook een bedrijf, weliswaar niet gericht op het maken van winst. Er zijn verplichtingen naar de Belastingdienst, de landelijke en gemeentelijke wet- en regelgeving en verzekeringen. De stichting is werkgever voor de twee betaalde krachten en houdt hiervoor de Museum-CAO aan.

Het museum is gevestigd in wijk 't Slot en wil zich als goede buur gedragen naar de buurtbewoners. Verder is het museum verantwoordelijk voor een goed en veilig beheer van de gebouwen en terreinen, voor bezoekers en eigen medewerkers.

De ruimte in de gebouwen is beperkt maar in de afgelopen periode zijn er veel verbeteringen doorgevoerd waardoor de ruimten veel efficiënter en doelmatiger worden gebruikt.

- Met de gemeente worden gesprekken gevoerd over het verder verduurzamen van het gebouw. Door het plaatsen van voorzetramen en verder vervangen van verlichting door LED.
- De trap in het museumcafé is onveilig en zal worden vervangen door een stalen trap naar industrieel model (zoals de brug en de trap op de opkamer)
- Het parkeerterrein bij het museum is beperkt en wordt vaak gedeeld met andere gebruikers. In de naaste omgeving is een veel groter terrein en dit zal beter worden aangeduid, ter plaatse maar ook in de communicatie.

Over de gracht kijken

Natuurlijk richt het museum zich niet alleen op het eigen ‘mooiste plekje van Veldhoven’. De aanwezig expertise kan ook elders worden ingezet, in samenwerkings- en adviesverbanden binnen en buiten de gemeente.

- Samenwerking met de culturele instellingen binnen Veldhoven - Theater de Schalm, muziekschool Art4U en Bibliotheek Veldhoven - op het gebied van programmering, uitwisseling van expertise en binnen projecten. In 2024 wordt gestart onder het motto ‘Vier Veldhoven’, een zichtbare samenwerking met een website en de organisatie van vier gezamenlijke evenementen.
- We werken actief samen met Veldhovense partners zoals gemeente Veldhoven, SWOVE, Severinus, Vertelclub Verve, Kringloop de Kempen, stichting Leergeld, Kunst in het Rond, Lokaal Toeristische Adviesraad, Brede School Veldhoven, Cordaad, Erfgoedhuis Veldhoven, Katholieke Bond van Ouderen, Omroep Veldhoven, Vogelvereniging Veldhoven, stichting Leergeld, Belangenvereniging Wijk 't Slot.
- Partners buiten Veldhoven zijn onder meer de musea en instellingen binnen Kempencollectie, Erfgoed Brabant, Eindhoven Museum, Reinwardt Academie, Museumvereniging, Koninklijke Bibliotheek.

- Potentiële nieuwe partners kunnen zijn het Holland Expat Centre South (internationals), Sint Lucas (vakschool voor creatief talent), Sondervick College, Art and the City Eindhoven (opleiding grafische vormgeving),
- Het museum is kartrekker bij de jaarlijkse Open Monumentendag (samen met Erfgoedhuis Veldhoven) en levert een bijdrage aan CityFest.
- Het museum is actief lid van de vereniging Erfgoedhuis Veldhoven en levert bijdragen aan projecten zoals de Kerkenvisie en de nota voor Cultuurbeleid van de gemeente Veldhoven.

SWOT analyse:

De volgende onderwerpen komen aan bod in de SWOT analyse:

- Bereikbaarheid	- Activiteiten	- Publiek
- Gebouw	- Personeel	- PR
- Financiën	- Ruimtes	- Programmering
- Netwerk	- Collectie	- Identiteit

Sterk	Zwak
Identiteit; kleinschalig museum met regionale functie	Communicatie; beperkte mogelijkheden qua budget en professionals
Identiteit; persoonlijk welkom (aandacht) aan de bezoeker(s) door gastvrouw/heer	Communicatie; huisstijl is gedateerd
Programmering; flexibel in organisatie mogelijkheden	Communicatie; naamsbekendheid kan beter
Bereikbaarheid; locatie nabij A2	Gebouw; deels beperkte expositieruimten en publieksruimten
Bereikbaarheid: gratis parkeren	Gebouw; verdiepingen zijn niet toegankelijk voor minder-validen.
Gebouw; omringd door een grote (groene) museumtuin met diverse mogelijkheden.	Gebouw; geen museumwinkel
Gebouw; Rijks monumentaal ensemble – erfgoed	Activiteiten; Horeca mogelijkheden zijn gelimiteerd
Gebouw; grotendeels rolstoeltoegankelijk	Collectie; grote stukken (uit de museumtuin) kunnen niet binnen geplaatst worden in de winter.
Activiteiten; etaleren van de geschiedenis van Veldhoven	Collectie; zeer beperkte depotruimte
Activiteiten; (educatie functie); leerlijn voor het basisonderwijs	Financiën; financieel-economische positie (afhankelijkheidspositie 90%)
Activiteiten; culturele evenementen	Financiën; aanvragen (grotere) projectsubsidies is lastig vanwege gebrek aan gespecialiseerde kennis en tijd.
Geregistreerd Museum, lid Museumvereniging en toegankelijk met museumkaart.	Tentoonstellingen; ondanks goede samenwerkingen en creativiteit, beperkte (financiële) middelen
Publiek; geschikt voor breed publiek	Personeel; het museum blijft erg afhankelijk van vrijwilligers.

Collectie; bijzondere collecties: populaire beeldcultuur; pre-industrieel intelligent design en collectie Veldhoven,	Personeel; een kleine vaste staf (1,8 fte) en daardoor kwetsbaar.
Personeel; een groot bestand met gemotiveerde vrijwilligers, met gespecialiseerde deeltaken.	
Personeel; directeur-bestuurder en facilitair manager in vaste dienst.	
Netwerk: bij gemeente Veldhoven; bedrijfsleven (lokaal) en culturele instellingen (landelijk en regionaal).	
Financiën; diverse mogelijkheden tot groepsbezoek en verhuur	
Financiën; het museum is een basisvoorziening als culturele instelling van de gemeente Veldhoven en ontvangt een exploitatiesubsidie.	

Kans	Bedreiging
De economische groei in de Brainportregio zorgt voor veel activiteiten en behoefte aan culturele activiteiten, met name door 'internationals', kenniswerkers uit de hele wereld.	Een groot aanbod op de vrijetijdsmarkt.
Grote behoefte aan leuk en toch leerzaam dagje uit en behoefte aan nostalgie.	Het aanvragen van subsidies is vaak ingewikkeld en arbeidsintensief.
Doorontwikkeling door professionaliseren	Afhankelijkheid van exploitatiesubsidie van de gemeente Veldhoven.
Groeiende markt van 50-plussers (verbinding zorgsector)	Afhankelijkheid van inzet gemotiveerde vrijwilligers.
Grote mix aan publieksgroepen in de regio, van leerlingen basisscholen, 50-plussers tot internationals.	Huwelijken mogen overal plaatsvinden dus deze inkomstenbron wordt minder.
Samenwerking met musea en instellingen binnen Kempencollectie, Eindhoven Museum, Weverijmuseum Geldrop.	
Samenwerking binnen Vier Veldhoven, de vier Veldhovense culturele instellingen.	
Samenwerking met Erfgoedhuis Veldhoven, Kunst in het Rond, Vertelclub Veldhoven, SWOVE, Cordaad en andere Veldhovense instellingen.	
Goed netwerk binnen Veldhoven, zowel bij ondernemers (Lokaal Toeristische Adviesraad Veldhoven; Veldhovens Ondernemers Contact en anderen) als bij politiek en gemeente Veldhoven.	